

MARIMEKKO OYJ

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013

Marimekko Oyj noudattaa Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Marimekko Oyj:n yhtiöjärjestystä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Lisäksi Marimekko Oyj noudattaa 1.10.2010 voimaan tulleen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia (Corporate Governance) noudattaen tai selittäen periaatteen mukaisesti, poikkeamatta yksittäisistä suosituksista.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti ja toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, ja Marimekon hallitus on käsitellyt sen. Selvitys on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa company.marimekko.fi. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Yhtiön tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö, on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

1. Kuvaus hallituksen ja hallituksen asettamien valiokuntien kokoonpanosta ja toiminnasta

1.1. Hallituksen kokoonpano

Marimekko Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.4.2013. Varsinaisessa yhtiökokouksessa Marimekko Oyj:n hallitukseen valittiin uudelleen seuraavat henkilöt:

Hallituksen puheenjohtaja Pekka Lundmark

- S. 1963
- Diplomi-insinööri
- Päätoimi: toimitusjohtaja, Konecranes Oyj, 2005–

Hallituksen varapuheenjohtaja Mika Ihamuotila

- S. 1964
- Kauppatieteiden tohtori
- Päätoimi: toimitusjohtaja, Marimekko Oyj, 2008–

Elina Björklund

- S. 1970
- Kauppatieteiden maisteri, IDBM –pro
- Päätoimi: Toimitusjohtaja, Reima Oy, 2012–

Arthur Engel

- S. 1967
- Taloustieteen tutkinto
- Päätoimi: Hallitusammattilainen ja itsenäinen yrittäjä (Engel Konsult AB), 2013–

Ami Hasan

- S. 1956
- Ylioppilas
- Päätoimi: hallituksen puheenjohtaja, mainostoimisto Hasan & Partners Finland Oy, 1997–

Joakim Karske

- S. 1963
- Taiteen maisteri
- Päätoimi: Itsenäinen design-konsultti ja -neuvonantaja, 2013–

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta vuosittain Corporate Governance -suositusten mukaan. Marimekko Oyj:n hallituksen jäsenistä Elina Björklund, Arthur Engel, Ami Hasan, Joakim Karske ja Pekka Lundmark ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Mika Ihamuotila on toiminut Marimekko Oyj:n toimitusjohtajana vuodesta 2008 lähtien. Hänen määräysvallassaan oleva Muotitila Oy omisti Marimekon osakkeista ja äänivallasta 16,04 prosenttia vuoden 2013 lopussa.

Hallituksen jäseniä ei aseteta erityisen asettamisjärjestyksen mukaan.

1.2. Kuvaus hallituksen toiminnasta

Perustan hallituksen tehtäville muodostaa osakeyhtiölaki. Osakeyhtiölain mukaan hallitus huolehtii hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Yhtiön juoksevaa hallintoa hoitaa osakeyhtiölain mukaan toimitusjohtaja hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Marimekko-konsernin hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen vahvistamassa kirjallisessa työjärjestyksessä. Työjärjestys päivitetään ja vahvistetaan vuosittain varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Kaikki yhtiön liiketoiminnan kannalta merkittävät ja laajakantoiset asiat käsitellään hallituksessa.

Työjärjestyksen mukaan hallituksen kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- konsernin ja liiketoiminta-alueiden strategisten tavoitteiden ja suuntaviivojen määrittely ja vahvistaminen
- konsernin ja liiketoiminta-alueiden toimintasuunnitelmien ja budjettien käsittely ja hyväksyminen
- osavuosikatsausten, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittely ja hyväksyminen
- liiketoiminnan laajentaminen ja supistaminen
- yritys- ja rakennejärjestelyt
- strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista ja omaisuuden hankinnasta ja myynneistä päättäminen
- rahoituspolitiikasta ja rahoitukseen liittyvistä vastuusitoumuksista päättäminen
- konsernin raportointimenettelyn, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä tarkastus- ja valvontajärjestelmien vahvistaminen
- tilintarkastussuunnitelman hyväksyminen
- yhtiön toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimittäminen ja palkkaeduista päättäminen
- toimitusjohtajan ohjeistaminen

Vuonna 2013 hallitus keskittyi muun muassa seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- yhtiön strategian kehittämiseen sekä liiketoiminta-alueiden strategisten tavoitteiden vahvistamiseen
- erityisesti yhtiön kasvuun liittyvän riskienhallinnan valvontaan
- haastavan markkinatilanteen seurantaan, yhtiön toimintojen uudelleenorganisointiin ja kustannustason sopeuttamiseen vallitsevaan markkinatilanteeseen, sekä
- toimintasuunnitelmien ja budjettien käsittelyyn ja vahvistamiseen.

Hallitus kokoontui tilivuonna 2013 yhdeksän kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 94. Marimekolla ei ole hallintoneuvostoa.

1.3. Hallituksen valiokunnat

Marimekon hallitus on katsonut, ettei yhtiön liiketoiminnan luonne ja laajuus edellytä erillisten valiokuntien perustamista. Yhtiön hallitus hoitaa valiokunnille kuuluvat tehtävät.

Tarkastusvaliokunnan tehtäviä hoitaessaan hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- seuraa yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäätteistä tilintarkastusta

- arvioi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista, sekä
- valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

2. Tieto toimitusjohtajasta

- Toimitusjohtaja Mika Ihamuotila
- S. 1964
- Kauppatieteiden tohtori

2.1. Toimitusjohtajan tehtävät

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista. Ehdot määrittellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus hyväksyy. Toimitusjohtajan tehtävänä on vastata yhtiön operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehittymisestä.

3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Marimekko-konsernissa

3.1. Sisäinen valvonta

Marimekossa noudatetaan yhtiön sisäisen valvonnan periaatteita ja toimintasuunnitelmaa valvonnan toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Marimekko-konsernissa sisäinen valvonta on prosessi, josta vastaavat konsernin hallitus, johto ja henkilöstö. Sisäisen valvonnan tavoitteena on taata riittävällä varmuudella, että:

- toiminta on tehokasta ja linjassa yhtiön strategian kanssa
- taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on luotettavaa, ja että
- konsernin toiminta on lainmukaista.

Marimekon hallitus keskittyy omistaja-arvon kasvattamiseen ja hyvän hallintotavan mukaisesti varmistaa, että yhtiöllä on olemassa sisäisen valvonnan periaatteet. Hallitus vastaa myös yhtiön sisäisten kontrollien ja riskienhallinnan tehokkuuden valvomisesta.

Marimekon sisäisen valvonnan viitekehys koostuu seuraavista osa-alueista:

- Hallituksen määrittämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan politiikka ja periaatteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan politiikan ja periaatteiden käyttöönoton ja toteutumisen valvonta johdon toimesta
- Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan prosessi, jonka avulla voidaan tunnistaa ja arvioida Marimekon tavoitteita uhkaavia riskejä sekä määrittää näille riskienhallintatoimenpiteitä
- Konsernin toimintaa koskettavien lakien ja muun sääntelyn noudattamisen varmistaminen ja eettisten arvojen seuraaminen
- Tehokas sisäisen valvonnan ympäristö kaikilla konsernin tasoilla, joka sisältää prosessikohtaisesti määritellyt sisäisen valvonnan kontrollit
- Henkilöstön yhteiset eettiset arvot ja vahva sisäisen valvonnan kulttuuri

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa myös yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnasta. Tämän lisäksi hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hyvän hallinnointitavan politiikat.

Toimitusjohtaja luo perustan sisäisen valvonnan toimintaympäristölle ohjeistamalla muuta johtoa sekä valvomalla tapaa, jolla he vastaavat liiketoiminnan kontrolloinnista. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Johtoryhmän jäsenten tehtävänä on oman vastualueeseen liittyvien sisäisen valvonnan toimintaohjeiden ja menettelytapojen määrittäminen ja niiden kommunikointi henkilöstölle.

Taloushallinto ja liiketoiminnan ohjaus tukee toimintojen kontrollien kehittämistä, seuraa kontrollien riittävyttä ja tehokkuutta sekä vastaa ulkoisen raportoinnin oikeellisuudesta, ajantasaisuudesta ja raportointiin liittyvien säännösten noudattamisesta.

Marimekossa ei liiketoiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen ole toistaiseksi katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erillistä sisäisen tarkastuksen toimintoa. Hallitus arvioi yhtiön sisäisen valvonnan tason vähintään kerran vuodessa. Hallitus voi tarvittaessa käyttää sisäisen tarkastuksen toimeksiantoihin ulkopuolista palveluntuottajaa.

3.2. Riskienhallinta

Marimekon riskienhallintaa ohjaa yhtiön hallituksen hyväksymä riskienhallinnan politiikka, joka määrittelee yhtiön riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet ja vastuut sekä riskienhallintaprosessin organisoinnin ja valvonnan.

Marimekon riskienhallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan häiriöttömyys ja varmistaa konsernin vakaa tuloskehitys. Kokonaisvaltainen riskienhallinta on jatkuva ja järjestelmällinen prosessi, jossa tunnistetaan ja arvioidaan yhtiön toimintaan ja toimintaympäristöön liittyviä avainriskejä. Avainriskeiksi luokitellaan sellaiset riskit, jotka saattavat estää liiketoimintamahdollisuuden käyttämisen, vaarantaa tai estää konsernin tai sen osan strategisten tavoitteiden saavuttamisen tai toiminnan jatkuvuuden tai muutoin aiheuttaa merkittäviä seuraamuksia yhtiölle, henkilöstölle tai sidosryhmille. Riskienhallinta on kiinteä osa yhtiön johtamis- ja päätöksentekoprosessia ja kattaa konsernin kaikki toiminnot.

Riskiraportointi muodostaa kiinteän osan Marimekon vuosittaista liiketoimintasuunnittelua ja strategiaprosessia. Sisäinen riskiraportointi kuuluu säännöllisesti tapahtuvaan, jatkuvaan liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan lyhyemmän aikavälin suunnitteluun ja päätöksentekoprosessiin. Keskeisistä riskeistä ja riskienhallinnan toimenpiteistä raportoidaan vuosittain yhtiön toimintakertomuksessa, neljännesvuosittain julkaistavissa osavuositarkastuksissa, lakien ja säännösten ja hyvän hallintotavan mukaisesti sekä tapauskohtaisesti aina tarvittaessa.

4. Taloudellisen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta on osa Marimekon kokonaisvaltaista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehyistä. Marimekon sisäisen valvonnan tavoitteena on:

- keskittyä strategisesti ja toimintojen tehokkuuden kannalta merkittävimpiin riskeihin
- tukea eettisiä arvoja, hyvää hallintotapaa ja riskienhallintaa
- varmistaa, että konsernin toiminta on lainmukaista ja että sisäisiä periaatteita ja toimintatapoja noudatetaan, sekä
- varmistaa, että taloudellinen raportointi on luotettavaa, ja että se tukee yhtiön sisäistä päätöksentekoa ja palvelee osakkeenomistajien tarpeita.

Marimekon konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Mahdolliset tarkennukset tehdään tilinpäätöksen liitetietojen mukaisesti.

Marimekko Oyj:n liiketoiminnan kehittymistä sekä taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Myyntiraportit laaditaan soveltuvin osin päivittäin, viikoittain ja kuukausittain. Konsernin tulos- ja taseraportit laaditaan kuukausittain. Yhtiön toimitusjohtaja raportoi hallitukselle konsernin kuukausiraportin, tilinpäätös- ja osavuositarkastusaineiston sekä hallituksen työjärjestyksessä erikseen määrätyt asiat. Konsernin liiketoiminnan kehittymisestä ja taloudellisesta tilanteesta tiedotetaan vuosineljänneksittäin julkaistavissa osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteessa.

4.1. Talousraportointiprosessin sisäisen valvonnan osa-alueet

4.1.1. Sisäinen kontrolliympäristö

Sisäinen kontrolliympäristö on perusta Marimekon sisäiselle valvonnalle. Se edistää organisaation kontrollitietoisuutta ja luo pohjan muille sisäisen valvonnan osa-alueille.

Sisäinen kontrolliympäristö käsittää konsernin henkilöstön eettiset arvot, asiantuntemuksen sekä henkilöstön kehittämisen, johdon toimintatavat ja johdon tavan jakaa vastuuta ja määräysvaltaa sekä hallituksen määrittelemät toiminnan suuntaviivat.

Marimekolla on tytäryhtiöt Ruotsissa, Saksassa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Australiassa. Marimekon jakeluverkosto koostuu omista vähittäismyymälöistä, jälleenmyyjäomisteisista Marimekko-myymälöistä sekä muista jälleenmyyjistä, joihin kuuluu niin erikoisliikkeitä kuin tavaratalojakin. Marimekon tuotteita myydään noin 40 maassa. Vuoden 2013 lopussa Marimekolla oli yhteensä 51 omaa myymälää Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Saksassa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Australiassa. Näiden lisäksi jälleenmyyjäomisteisia myymälöitä oli yhteensä 82.

Marimekon talousraportointiprosessin sisäistä kontrolliympäristöä edustaa erilainen ohjeistus, jota konsernissa on luotu toimintatapojen yhtenäistämiseksi. Tytäryhtiöiden kirjaamiskäytäntöjen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi konsernissa on käytössä yhtenäinen tilikartta. Tämän lisäksi koko konsernin kattavat laskentaperiaatteet on sisällytetty tilinpäätökseen, ja Marimekon hallitus hyväksyy käytettävät laskentaperiaatteet.

4.1.2. Riskien arviointi

Marimekossa riskejä tunnistetaan kattavasti vuosittaisen strategia- ja toiminnan suunnittelun osana. Tunnistetuille riskeille määritetään riskienhallinnan toimenpiteet, vastuuhenkilöt ja toteutusaikataulu. Riskikartoituksen päivitys toteutetaan neljännesvuosittain osavuositarkastusten aikataulussa.

Riskien tunnistamisen lähtökohtana käytetään Marimekon strategisia ja operatiivisia tavoitteita. Pyrkimyksenä on tunnistaa riskit, joiden toteutuminen vaarantaa yhtiön asettamien tavoitteiden saavuttamisen. Riskianalyysit ja -arviointitoteutetaan itsearviointeina.

Konsernin talousraportointiprosessiin liittyville tunnistetuille riskeille on määritetty kontrollitavoitteet sekä konsernille yhteiset kontrollipisteet. Esimerkkejä kontrollipisteistä ovat sisäiset toimintaohjeet ja hyväksymismenettelyt, täsmätykset, varmistukset ja tehtävien eriyttäminen.

4.1.3. Kontrollitoiminnot

Kontrolleja ovat ne toimintatavat, järjestelmät ja muut menettelytavat, joilla Marimekon johto pyrkii varmistamaan konsernin toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja luotettavuuden. Kontrollit auttavat myös varmistamaan, että Marimekon tavoitteiden saavuttamista uhkaavia riskejä hallitaan asianmukaisesti.

Talousraportointiprosessin riskiarviossa määritetyt kontrollipisteet ovat paikallaan kaikilla konsernin tasoilla varmistamassa sen, että lainsäädäntöä, sisäisiä toimintatapoja ja eettisiä arvoja noudatetaan. Toimintojen johtajat vastaavat lainsäädännössä tapahtuvien muutoksien seuraamisesta omilla vastuualueillaan sekä muutoksien kommunikoinnista konsernissa. Toimintojen johtajat ovat vastuussa tarvittavien vaatimustenmukaisuuden varmistavien kontrollien asettamisesta sekä tarvittavan koulutuksen järjestämisestä toiminnoissa. Lisäksi keskeisimmille liiketoimintajaportointiprosesseille on määritetty prosessikollit.

Marimekon konsernitiilinpäätös perustuu emoyhtiö Marimekko Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden erillistilinpäätöksiin. Marimekon ulkomaiset tytäryhtiöt raportoivat konsernille kuukausittain, kvartaaleittain ja tilinpäätösvaiheessa. Konsernin tytäryhtiöiden tilinpäätökset laaditaan paikallisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti; tytäryhtiöt eivät sovelle IFRS -standardeja erillistilinpäätöksissään. IFRS:n mukaisten laatuomisteisuuksien edellyttämät oikaisut tehdään konsernitasolla.

Konsernin talousosasto vastaa konsernitiilinpäätöksen laatimisesta tytäryhtiöiden toimittamien tilinpäätöstietojen pohjalta. Konsernin talousjohtaja analysoi tytäryhtiöiden toimittamia lukuja mahdollisten poikkeamien havaitsemiseksi. Poikkeamien syyt analysoidaan erikseen, että voitaisiin varmistua tilinpäätöstietojen oikeellisuudesta. Tämän lisäksi konsernin talousosasto tarkastaa tuloslaskelman ja taseen tiedot ennen niiden toimittamista hallitukselle.

Hallitus hyväksyy osavuositarkastukset, tilinpäätöstiedotteen ja tilinpäätökset.

4.1.4. Viestintä ja tiedotus

Kontrolleista ja valvontamenettelyistä viestiminen on olennainen osa Marimekon talousraportointiprosessin sisäistä valvontaa. Talousraportoinnin riskien arviointiin ja kontrollien määrittämiseen ovat osallistuneet tytäryhtiöiden ja konsernin talousraportoinnista vastaavat henkilöt. Konsernin yhteiset kontrollipisteet on kommunikoitu kaikille raportointiin osallistuville henkilöille. Konsernin taloushallinto tukee yhteisten kontrollien käyttöönottoa tytäryhtiöissä säännöllisellä ohjeistuksella ja seurannalla.

Konsernissa on laadittu ohjeet talousraportointiin, ja ohjeita päivitetään säännöllisesti. Laskentaperiaatteet ja raportointiohjeet kommunikoidaan kaikille talousasioista vastaaville henkilöille.

4.1.5. Seuranta

Kontrollien seuranta on toimintatapa, jossa arvioidaan valvontatoimenpiteiden toimivuutta ja tehokkuutta säännöllisesti. Seuranta voi tapahtua jatkuvan seurannan muodossa osana päivittäisiä työtehtäviä tai erillisinä toimeksiantoina.

Hallitus hoitaa valvontatehtäväänsä tarkastusvaliokunnan ominaisuudessa seuraamalla osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen raportointiprosessia sekä arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä ja asianmukaisuutta talousraportointiprosessissa. Esimiehet seuraavat talousraportointiprosessin valvontajärjestelmän toimintaa jatkuvasti osana operatiivisen toiminnan seuraamista. Vaihtoehtoisesti valvontaa voi hoitaa myös konsernin taloustoiminto. Jatkuva valvonta käsittää säännölliset johdon aktiviteetit sekä muut toimet, joita henkilöstö toteuttaa tehtäviä hoitaessaan.

Erillisten arvioiden laajuus ja toteuttamistiheys riippuvat pääasiassa riskiarvioista ja jatkuvien valvontatoimien tehokkuudesta. Talousraportointiprosessin sisäisessä valvonnassa havaitut puutteet raportoidaan ylöspäin, vakavimmat puutteet aina ylimmälle johdolle ja hallitukselle asti.

Muu konsernivalvonta käsittää muun muassa hallinnollisen ja juridisen ohjeistuksen, vastuiden ja valtuuksien määrittelyn sekä organisaation tavoitteiden toteutumisen seurannan ja analysoinnin. Lisäksi osana konsernivalvontaa seurataan riskienhallintajärjestelmän toimivuutta.

Marimekko Oyj:n hallituksen hyväksymä 4.2.2014